

[Aksel Larsen.]

jeg har i hvert fald ikke villet indtage nogen afvisende holdning, og jeg har ment, at meget kunne tale til gunst for dens indførelse. Det betyder ikke, at jeg deltager i det moderne skattekor, der synger sangen om, at indkomstskatter så vidt gør ligt skal erstattes af forbrugsskatter, eller, som det så kønt siges, at man skal holde op med at beskatte arbejde og opsparing og hellere beskatte forbrug. Man vil begå den groveste sociale uret, hvis man afskaffer det progressive princip i beskatningen, det princip, hvorefter de største indkomster skal svare forholdsvis større skat end de mindre indkomster. Ønsker om ikke blot at forlade progressionen, men endogså at indføre et degressivt skattesystem kan jeg vistnok ikke sige min mening om med anvendelse af tilladeligt parlamentarisk sprog, og forbrugsafgifter er i almindelighed degressive, eller, som det også siges, de vender den tunge ende nedad. Det betyder ikke, at man ikke kan have forbrugsbeskatning eller såkaldt indirekte skat. Det betyder heller ikke, at man ikke eventuelt kan udvide forbrugsbeskatningen. Det betyder imidlertid, at den direkte beskatning, indkomstbeskatningen, må opretholdes, hvormed ikke er sagt, at den ikke kan og bør reformeres, og det betyder, at den skal være progressiv, sådan at man ved dens hjælp samt over den sociale sektor afbalancerer forbrugsskatternes socialt uheldige virkninger.

Hvad meromsen angår, skulle den ifølge sit princip som helt almindelig omsætnings-skat opkrævet gennem alle omsætningsled kunne bevirke, at visse befolkningsgrupper, som kan antages ikke at svare så stor indkomstskat, som de egentlig skulle, dog i hvert fald kom til at svare skat af deres forbrug. Endvidere skulle den have en så høj grad af selvkontrollerende virkning, at den stort set blev svaret i forhold til handelsleddenes virkelige omsætning, og det måtte igen give en betydelig mulighed for kontrol med de samme handelsleds for-tjenester, hvilket igen skulle kunne forøge det offentlige indtægt af indkomstbeskatningen. Hvis dens degressive virkning så i øvrigt blev afbalanceret gennem en ændret indkomstskatteskala og ved social kompen-

sation, måtte det hele være værd at over-veje i en positiv ånd.

Det foreliggende lovforslag udelukker ikke, at alle disse forudsætninger kan gå i opfyldelse, men mildt sagt garanterer det det heller ikke. Så vidt det kan ses, er det bygget op ud fra den grundtanke, at da momsens skal svares af ethvert led i omsætningen og efter systemet med indgående og udgående afgift, har det en indbygget auto-matisk virkende selvkontrol, og de enkelte handelsled vil ligefrem føle sig animeret til at være mest muligt korrekte og ærlige i deres forhold til afgiftsmyndighederne. Mon den højtærede minister og tolddepartementets embedsmænd dog ikke selv kan se, at de argumenterer lidt for blåøjet indsmigrende, når det i bemærkningerne forklares, at det ligefrem vil være en fordel for erhvervsvirksomhederne i visse brancher, at der skal svares moms af alt, hvad de beskæftiger sig med, ja, at de ligefrem skal være taknemlige, fordi de får lov til over hele linjen at opkræve og betale moms?

Hvis der i alle tilfælde skulle udstedes fakturaer, og hvis der skulle indsendes kopi af disse fakturaer til afgiftsmyndighederne, så at disse derigennem kunne kontrollere hver eneste virksomheds omsætning, ja, så ville denne indbyggede selvkontrol nok virke temmelig godt, fordi den var under kontrol af myndighederne. Men dels skal der ikke i alle tilfælde udstedes fakturaer — det vil vel også være et ubilligt krav at stille til detailhandelen, hvad angår dens hele salg til private — dels siges der intet om, at der fra myndighedernes side skal føres reel kontrol med omsætningen virksomhederne imellem. Der vil nok være en vis betænkelighed ved gennem aftaler mellem to handelsled at holde omsætningen uden for regnskaberne, men udelukkes kan det ikke, at det vil blive forsøgt, og selv om sælgerne til et andet handelsled altid skulle medtage salget og afgiften i anmeldelsen til myndighederne, så ses det ikke, hvordan dette også giver kontrol med, at næste led lader hele sin omsætning indgå i såvel sit regnskab som sin anmeldelse. En virksomhed eller en handlende kan have 10, 20 eller 50 leverandører af beslægtede varer, og fristelsen til at holde en eller flere af disse leverandører helt ude af virksom-